

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО

За нашитѣ майки

(Коледни размишления)

Всѣка майка прѣживѣва родилнитѣ мъжи, а следѣ това — радостъ, защото е дала животъ на едно ново сѣщество. Но не всѣка майка е достойна да я назоваватъ съ сладкото име „мамо“.

Днесъ майчинството е за мнозина резултатъ на похотѣта и за туй въ живота има тѣй малко святостъ, тѣй малко добрина, тѣй малко възвишеностъ.

Има майчинство и майчинство. Между тѣхъ зѣе бездната, която дѣли егоизма отъ дълга. Майчинството на развратницата е позоръ, а плодѣтъ на тѣхната престѣпна любовъ е едно нещастно сѣщество въ свѣта. Майчинството на християнката е дългъ и подвигъ, а плодѣтъ ѝ е благословенъ отъ Бога за велики дѣла въ живота.

Заслужава всѣка майка да си спомни за майчинството на

Св. Богородица. Богъ избра най-достойната между женитѣ, да стане съединителна брѣнка между небето и земята. Великата по душа майка винаги ще ражда велики по душа деца. Дори когато децата ѝ трѣгнатъ по кривия пѣтъ, тѣ пакъ ще бждатъ обѣрнати къмъ велики подвизи, защото надъ тѣхъ ще бди велика душа — душата на майката.

Майки! Животѣтъ ни е грубъ, понѣкога звѣрски и обагрень съ кърви. Тѣзи кърви сж преди всичко вашъ позоръ. Ако въ свѣта има зло, то иде отъ зли хора, а тѣзи хора сж били родени отъ зли майки. Ако свѣтѣтъ се бори за превъзпитание на народа, надеждата му е преди всичко въ майкитѣ. Само майчиното сърдце е въ състояние да влѣе доброто въ душитѣ, въ крехкитѣ души, докато тѣ още съ сълзи изговарятъ сладката дума „мамичко“.

Гш.

Излѣзоха отъ печатъ: „Библия въ картини“ — 142 картини, 288 стр. голѣмъ форматъ съ обяснение текстъ на фина хартия 150 лв. и „Жития на Светиитѣ“ за януарий по повече отъ 60 иллюстрации 440 страници — 100 лв. — Издание на „Библия Кръстъ“.

Изписвайте и разпространявайте тия важни духовни издания!

Адресъ: Редакция на Християнка, София, Св. Синодъ.

Рождество

Тая нощ е нощ на слава,
Нощ велика и сияйна.
Тя душитъ озарява
Със божествеността тайна!

Ангелчета възвестиха,
Че роди се Синъ-Човъшки,
Що за нази тукъ понесе
Присмъхи и мъжи тежки!...

Днешни день е день тържественъ,
День на радость, благодати,

Че Небето златозарно
Милостта Си ни изпрати!

Той е празникъ на децата,
Празникъ е за млади и стари,
За това къмъ храма бързатъ,
Че камбаната удари!

Тамъ ще възнесатъ молитви
Чисти, топли и сърдечни
Къмъ Исуса, що изкупи
Съ кръвъ грѣхътъ ни въковъчни!

Любомиръ Бобевски.

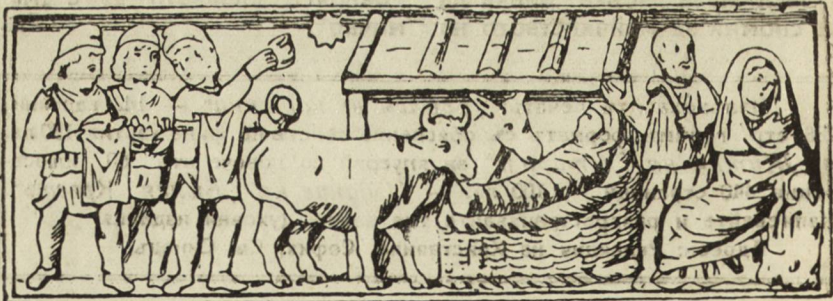
Стари изображения на Рождество Христово.

Днешното църковно изображение на Рождество Христово съдържа въ себе си много стари елементи. За да дадемъ на читателитъ на „Християнка“ една макаръ и найповърхностна представа за историята на интересуващото ни църковно изображение, ще се спремъ тукъ на нѣколко отъ най-античните такива изображения. Съжеляваме, че поради скъпия илюстриранъ печатъ, не ни е възможно да изнесемъ и повече фотографически снимки.

Едно отъ най-старитъ изо-

бражения, намираще се въ *катакомбитъ на Св. Калиста* въ Римъ (IV в.) представя само Св- Богородица, седнала на древно-римски столъ съ облегало, държаща Богамладенеца на колѣнетъ си. Тя постѣга да приеме дороветъ на тримата източни мъдрецци. Мъдрецитъ сж съ препасани дълги ризи (туники), съ високи островърхи фригийски шапки и съ отмѣтнати назадъ, надъ плъщитъ бѣли намѣтала (сагумъ). Св. Богородица и Богомладнецътъ сж безъ нимбове.

Отъ IV—V в., на единъ камененъ саркофагъ, пазенъ въ

Ладеранския музей, е изобразено даденото по-долу изображение. Характерно въ него е — че тукъ вече е изобразена и овчарската хижа; въ нея обичайнитѣ лица (Св. Богородица, Богомладенецътъ, Иосифъ, волъ и оселъ). Горѣ се вижда звѣздата, а отстрани — мждрецитѣ съ фригийски шапки, безъ сагумъ и съ много кжси туники.

Подобно изображение, но много по-величествено и художествено, има въ една словенска мозайка отъ VI в. Тукъ Св. Богородица съ Богомладенецътъ седи на богатъ тронъ, наоколо по два ангела. Мждрецитѣ сж съ богати царски намѣтала. Св. Богородица и Богомладенецътъ сж съ нимбове.

Второто изображение, което изнасяме тукъ, представя една

неголъма по размѣри рисунка отъ т. н. Ватикански Монологий отъ X в. Нѣма да я описваме. Читаталтъ ясно ще различи въ нея и пѣщитѣ ангели и ангела, който разговаря съ пастиря, — и Саломия (която по предание кжпала Новородения Богомладенецъ) и замисления Иосифъ и т. н. Тази иконна композиция е отъ източень произходъ. Тя въ източната църква се среща дори и до XV и XVI в. в. Подобна на нея се намира нарисувана на единъ листъ отъ Ватиканското Св. Евангелие (XII вѣкъ) № 2. Разликата е — че въ това изображение ангелитѣ сж вече много на брой; отлѣво по планината слизатъ тримата мждреци; Богомладенецътъ го кжпятъ две жени.

Днесъ Рожд. Христово се

изобразява не съвсемъ тѣй, както се е изобразявало въ древность. На изтокъ отъ

XV вѣкъ насамъ почва да се чувствува влиянието на италианскиѣ и други.

Западни художници отъ епохата на възражданieto. Най-великитѣ западни художници, които сж оставили прекрасни изображения на Рожд. Христо-во или на поклонението на вълхвитѣ сж — *Джиото* (отъ когото има едно такава изображение въ Падуа отъ 1303 год.); *Мартинъ Шокгауеръ* 1445-1401 год.); *Албрехтъ Дюрреръ* (1504 г.), *Лука Транахъ* (1472-1553 г.), *Рубенсъ* (края на XVI и нач. на XVII вѣкъ), *Хансъ Тома* (XIX в.) и др. др.

Всички тѣзи художници се стараятъ да вмъкнатъ въ древнохристиянската икона повече чисто човѣшки и земни елементи: вѣренъ рисункъ, пишна красота, хубавъ пейзажъ, пълни и здрави човѣшки тѣла, силни художествени ефекти. Тѣзи изображения за насъ бихо могли да бждатъ „хубави картини“, но не икони.

Една такава изнасяме тукъ. Тя представя бѣгството на св.

семеjство въ Египетъ. Рисувана е отъ *Лука Транахъ*, 1472-1553 год.

Гт.

Изъ „Български балади“

Пророкъ

Вървя напустнатъ азъ отново
И кръвъ бележи моя ходъ,
Изъ погледа ми живо слово
Споява заникъ и възходъ.

Духътъ съ любовъ свѣта обсеби,
И черни тайни разгадахъ,
Орисаний заключенъ жребий,
На моя родъ безсилний гряхъ.

Дла къмъ менъ умраза зина
Изъ слѣпи виещи тѣлпи,

Де всѣки мигъ расте въ година
И никога врагътъ не спи.

Днесъ всѣка стѣпка буди споменъ
Завѣръ стоглавъ, за бѣсенъ градъ,
Зове тамъ подвигътъ огромнъ,
И нѣма връщане назадъ. —

Ти жива си, о пѣсенъ строга,
Черъ панциръ пази девственъ рѣстъ!
О, слово, мечъ отъ тма и огнь
Вестявай обичъ, скръбъ и мѣстъ!

Молитва

О, Господи, не слушай,
Не слушай, силни Боже,
Какво мълви устата
Презъ тоя страшенъ мигъ!

Въвъ моя плачъ безуменъ
Всевластна орись сложи
Слова и вопли тъмни
На робски чуждъ езикъ.

О, Господи, не слушай —
И азъ ще занѣмѣя,
Безгласня мойтъ устни
Въ молитва ще мълвятъ,
Въ душа ми не поглеждай,
Тамъ пастъ бездѣнна зѣе
И горестнитѣ сълзи
На цѣль народъ кипятъ.

О, Господи, ще трѣпнешъ,
Кога срѣдъ грѣховетъ
На моята родина
Заплаче братъ за братъ,
На Твоя гнѣвъ божественъ
Ще зърнешъ плодоветъ,
Сърцата разломени
Отъ Твоя огненъ млатъ.
О, Господи, смилн се
Надъ майка безутешна,
Чиито рожби склпи
Изкупватъ нейний гряхъ, —

Веднѣжъ поне съ надежда
Грядущий день да срещне,
Да дягне гледъ къмъ Тебе,
Блаженна и безъ страхъ!

Къмъ Твоя гордъ избранникъ
Възпри усмивка блага,
Къмъ Твоя рабъ, що ничкомъ
Вопие благовестъ!
Пустиня жадна, тъмна,
Очаква лжчъ и влага!
Спаси, спаси, Всесилни,
Сина си най-злочестъ!

О, Господи, предсещамъ
Че тоя мигъ великъ е,
Око Ти всемждро
Надъ мене кротко бди!
Сложи въ душа избранна
Словата огнелики,
Сина Си беззаветенъ
Къмъ Кръста изведи!

Теодоръ Траяновъ

Бждната вечеръ на църковния крадецъ.

Наближаваше Коледа. Цѣлото село се приготвяше за посрещането на свѣтлитѣ празници. Всѣки бързаше да украси дома си съ нѣщо ново, да купи на децата си дрешки, да приготви достатъчно топливо и обилна храна за праздниците.

Само въ кжщата на Ксенофонтъ богохулеца никой не мислѣше, че идатъ празници.

Жена му, която единствено се грижеше за прехраната, работейки чуждо, бѣ натежала и чакаше отъ день на день да се освободи отъ раждане, за да се залови пакъ съ чужда работа. Ксенофонтъ не искаше и да знае за грижитѣ на жена си. Той нищо не очак-

ваше и на нищо не се радваше. Той, закоравѣлиятъ пияница, се завърна отъ война още по ленивъ и още по-волнодуменъ, отколкото бѣше преди. Той липсваше нѣкога по цѣли дни отъ кжщи и се връщаше винаги късно презъ нощъта. А въ кръчмата селянитѣ постоянно говорѣха за честитѣ църковни обири въ околнитѣ села. Ксенофонтъ се прибавяше: „Е, какво, да не би пъкъ да осиромаше църквата отъ нѣколко сребърни лъжици и мѣдени канчета!., Ако на поповетѣ имъ трѣбватъ други, могатъ да си купятъ“. А когато нѣкой се опиташе да го смърри за волнодумство, той му изтърсваше една псувня и об-

ръщаше гръбъ. Особено обичаше да дразни църковния клисарь, който се хвалеше, че въ ноговата църква подобенъ обирь би билъ невъзможенъ, защото той пази църковния домъ като собствената си къща. Клисарьтъ се суетеше цѣль день въ църквата: търкаше свещитѣ, за да лъснатъ като нови за коледа; бършеше грижливо иконитѣ и чистеше всѣка прашина, която може да загрози олтаря. Въ надвечерието на Коледа той тръгна да обиколи за последенъ пътъ църквата преди да я затвори. Загаси догарящитѣ тукъ таме предъ иконитѣ свещи, долѣ масло въ кандилото предъ иконата Рождество Христово; вгледа се втурачено въ тъмнитѣ ягли на църквата и като не забележа нищо подозрително, излѣзе и заключи вратата следъ себе си.

Въ най-отдалечения кѣтъ на църквата се гущеше една тъмна сѣнка, прилична на падналъ низко за молитва богомолець. Когато заглѣхна шума отъ стѣпкитѣ на отдалечаващия се клисарь, тъмната сѣнка почна да расте. Мѣждението на кандилото едва стигаше до тоя отдалеченъ кѣтъ и покритата съ черна забрадка глава на сгушения човѣкъ не се отличаваше отъ околната тъмнина. Но когато този махна забрадката и се изправи, пристѣпяйки на прѣсти къмъ олтаря, една слаба струя-свѣтлина осѣти лицето на Ксенофонтъ богохулеца, който бѣ успѣлъ да запали отъ огъня на кандилото цигара и съ тържествующа усмивка да покаже на изобразенитѣ по иконитѣ

светци, кой стои предъ тѣхъ.

Той се спрѣ предъ изображението на Рождество Христово, подтикнатъ отъ любопитството което го е вълнувало нѣкога въ детинство и което го е спирало съ такова строгочитание предъ тая икона. Сега той изпусна гжсто кълбо димъ въ лицето на единъ отъ възхвитѣ и го попита: „Безпокои ли те пушекътъ?“ После спрегледъ върху свѣтлото розово лакирано коремче на младенца и го обзе желание да го парне съ цигарата си. Следъ нѣколко дена щеше и въ неговия домъ да шава въ люлка такова малко човѣче, нежелания коледенъ подарѣкъ, който щеше да му направи жена му. Той почти протегна ръка да изпълни това си желание, но нѣкакво необяснимо чувство го накара да я дръпне назадъ. Розовото коремче стоеше предъ него като частъ отъ жива плътъ. Стои му се, че Божията майка простира ръка надъ детето, за да го запази. Той се изсмѣ презрително, но все пакъ отстѣпи и влѣзе въ олтаря, нѣкакво си особено вълнение се прокрадна въ дълбочината на душата му.

На следния день, когато клисарьтъ отвори вратата на църквата, лѣхна го откъмъ олтаря остро въздушно течение: едно отъ стѣклата бѣ счупено. Сърдцето му силно се сви. Той влѣзе въ олтаря и намѣри счупено долапчето, дето се охраняваха свещенитѣ сѣдове отъ дето всичко скжпо бѣ изчезнало. Съ подгнати отъ страхъ колѣне, стариятъ клисарь застава като гръмнатъ и не

дръзваше да отиде да съобщи на свещеника за станалото.

На обѣдъ цѣлото село знаеше вече кражбата и въ единъ часа дойде стражарьтъ у Ксенофонтови да направи обискъ. Но тукъ нищо не се намѣри и стражарьтъ си отиде, изпратенъ отъ подигравателната усмивка на Ксенофонта и мърморенията и клетвитѣ на жена му.

Ксенофонтъ побърза да намѣри клисаря, за да чуе какъ е посрещналъ свещеника новината и да подразни самия клисарь, че все пакъ не е очазилъ църквата отъ обиръ. Той слушаше съ тържествуваща усмивка, какъ свещеникътъ билъ извънъ себе си, той, който четиридесетъ години свещенодействува въ тая църква и не помни подобенъ случай въ своята енория, той, който никога не е очаквалъ подобно нѣщо отъ своитѣ чада — еноряши. И то тъкмо предъ Коледа бѣ опозоренъ олтаря, за да не може да се отслужи въ него коледната литургия.

„Свещеникътъ не спа и се разхожда цѣла нощъ между четиритѣ стѣни на стаята си, — разказваше клисарьтъ, — и се гнѣви върху лошавината на хората. Той се утешава само съ едно, — заключи съ високъ гласъ клисарьтъ. — че дето земното правосъдие не успѣва, Божията ржка винаги съумѣва да намѣри злосторника. Неговото око вижда ясно онова, за което хората сж слѣпи“.

Сутриньта предъ бждната вечеръ, Ксенофонтъ срещна писаря отъ общината и го запита какъ мисли по обира въ

дюкянчето на поповетѣ. Този го погледна неудобрително и поклати глава. Споредъ него туй не трѣбваше да се обяснява съ духа на новото време. Човѣкъ може и да не върва онова, що предписва църквата. Обаче нѣщо свето все пакъ има въ него и тъкмо празникътъ Коледа е еднакво значителенъ за всѣкого, билъ той християнинъ или езичникъ. Не че се е родилъ Богъ, но че се е родилъ човѣкътъ, въ това е сзетостъта. Може ли всѣко дете, което лежи въ люлка да стане спасителъ и има ли всѣко дете частица Богъ въ себе си?

Въ тази минута се приближи стражарьтъ и писарьтъ се отдалечи. Ксенофонтъ се върна у дома си и свари жена си край студеното огнище, гърчеща се въ родилни болки.

„И ти ли искашъ да отимашъ младенецъ?“ — каза той троснато. Но ней не ѝ бѣше ни до шеги, ни до закачки; тя съ мжка се довлече до стаята и се тръшна на леглото. Ксенофонтъ отвори долапчето за ядене и отломи къшей сухъ хлѣбъ. Въ два часа трѣбваше да тича за акушерката. Тази дойде и се залови веднага за работа: накара Ксенофонта да запали огънь, да стопли вода и да нагрѣе пелени. Той седѣше въ кухнята и отъ време на време отиваше до вратата на стаята и се ослушваше. Едно ново чувство се зараждаше въ него. Той виждаше редомъ съ себе си и жена си нѣщо трето, което трѣбваше съ мжка да дойде на свѣта и за което той носѣше нѣкаква от-

говорност. Нъщо, което идеше против волята му, без да е искало неговото съгласие. Цигаритѣ, които той пушеше една след друга, не го развличаха. Всѣки пжтъ щомъ чуеше остъръ викъ отъ стаята, хвърлѣше запушената цигара, и когато вжтре затихваше, той палваше нова цигара.

Когато се стъмни, единъ остъръ викъ разкъса на две части цѣлата му душа. Той стоеше съ обтегнати юмурици на масата и всичкитѣ му чувства бѣха затѣпени. Само слухтъ бѣ болезнено напрегнатъ.

Следъ малко акушерката разтвори широко вратата на стаята и застана тържествено на прага. Въ тъмнитѣ ѝ очи свѣтѣше сега нѣкакъвъ неземънъ блѣсъкъ.

„Е, Ксенофонте“, каза тя „можешъ да си видишъ момченцето!“...

Ксенофонтъ запали по-напредъ цигара, придаде на лицето си най-равнодушень видъ и тръгна следъ акушерката къмъ одъра, дето лежеше жена му.

По лицето на родилката се разливаше тиха блаженна усмивка, каквото той не бѣ виждалъ у нея, една усмивка като оная у Светата Дѣва предъ Витлиемскитѣ ясли. А до жена му лежеше едно розово, дребничко, безпомощно, сбръчкано човѣче, едно будно червейче, едно безсъзнателно късче животь... но какъ казваше писарьтъ?... не можеше ли и отъ

него да излѣзе Спасителъ?

Ксенофонтъ се огледа тихо, Струваше му се, че нѣкой му говори презъ рамо тия думи. Той махна отъ устата си цигарата, после тя падна отъ прѣститѣ му и прогори дупка въ постелката предъ леглото. Когато забележа това, мина му мисль, че това полесно може да се поправи, отколкото ако бѣ прогорилъ дупка въ едно розово детско коремче...

Късно презъ коледната нощъ когато църковниятъ клисаръ излѣзе отъ кжщи, настѣпи върху нѣщо, което лежеше предъ вратата; подъ крака му дрънкаше нѣщо металическо.

Петъ минути следъ това тоя жгловатъ и тежкъ човѣкъ тичаше леко като перце къмъ дома на свещеника и, задъхвайки се отъ радостно вълнение, заекваше: „Отче... отче... предъ вратата въ една торба.. лъжичкитѣ, — чашата.. всичко всичко.. както си бѣше, нито една вещь не липсва!“

Вѣрата на свещеника се изпълни: Божията ржка не позволи да остане опозорень олтаря презъ коледната нощъ. Въ рождественското утро можеше пакъ да се отслужи коледната литургия... Когато завъни камбаната, възвестяваща Рождество Христово, на стария Божи служителъ се стори, че тя никога не е звънѣла тъй тържествено презъ цѣлитѣ тия четиридесетъ години, откакъ той свещенодействуваше на това мѣсто.

Р. Костенцева.

Люб. Бобевски

Авраамъ

Единъ си, Аврааме, ти въ цѣлата история
Отъ какъ човѣкъ живѣлъ е, живѣе и до днесъ,
Ти благъ родителъ бѣше и воинъ най-безстрашенъ,
Що бранилъ е народа си за слава и за честь.

Потомство вредъ разстлалъ си широко по земята,
Култура що е сѣло, безбройно добрини
И ера свѣтла, мощна ти прѣсналъ си навредомъ,
Кждето днесъ виреятъ културнитѣ страни.

Че Богъ Единенъ влада по цѣлата вселена
Потомството салъ твое донесе чакъ до насъ,
Днесъ съ идоли свѣтътъ се разкапва и проваля
И чрезъ порочность мерзка, — не слуша Божи гласъ.

И хиляди народи живѣеха край тебе,
Развратници, които възмези Господъ строгъ,
Що само тебъ възлюби, предъ тебе се изказа
И осемъ пжти редомъ яви се тебѣ Богъ.

Въ срѣдата заживѣла чрезъ подлостъ и пороци
Не искаше Ехова да бжде твоя пжтъ,
А вдѣхна ти да бѣгашъ далече — тамъ, кждето
Те бжднина очаква средъ тоя свѣтълъ кжтъ.

И обичъ най-обилна Ехова ти изпрати —
Когато Той родѣтъ ти най-щедро наплоди
И срѣдъ преклонна възраст по чудо той направи
Жена ти Сара твое младѣнче да роди.

А кой не знае Сара, кой не е чулъ за нея,
Че тя жена бѣ мила съ неземна красота,
Но пакъ душата нейна възвишена е била
И тѣлото ѝ спази неземна чистота.

Кой бѣ щастливъ катъ тебе небето да достигне,
Ехова простодушно при тебе да зове ?
Нали ти самъ се съ Него най-сладко разговори
Подъ сѣнката на тритѣ мамврийски джбове ?

Ти тихъ бѣ, Аврааме, живѣеше въ задруга
И пасищата свои дѣлѣше братски ти
И винаги доволенъ отъ туй, което имашъ,
Ти алчность не допусна душа ти да смуги.

Но, кротки, о, човъче, сърце ти не допусна
 Да гледашъ околъ себе човъшкитѣ беди,
 Ехова ти поржча — въ бранъ явна ти се втурна
 И петъ царе развратни разби и победи.

Не бѣше и щестлавенъ, та се не трогна даже,
 Когато на колѣне падна Мелхиседекъ
 И злато неброено поднесе ти смиренс,
 А всичко ти отблъсна, о, идеалъ-човѣкъ!

Пречистъ едничкъ бѣше ти само на земята
 Съ Ехова що направи и дружба и сговоръ
 И чедо еднородно ти жертва бѣ поднесълъ
 Най-искрено на Бога — безъ ропотъ и укоръ!

А то бѣ изпитане, що никой на земята
 Не е доказалъ още, откакто си умрѣлъ,
 Защото отгогази свѣтътъ дори до днеска
 И Бога ненавижда предъ лъскави металъ!

Люб. Бобевски

Иосифъ въ Египетъ

Блѣшукаше искрата посреда тъмата влажна,
 Безъ бащинъ покривъ-стрѣха, безъ майчинъ погледъ милъ.
 Измжчваше се Иосифъ отъ алчността продажна, —
 Нещастникъ, що съ Ехова се бѣше тамъ сродилъ.

А вѣрата дълбока крепѣше му живота —
 Окаянъ, незавиденъ, безмилостенъ и строгъ,
 Той чакаше спасене отъ робството — хомота,
 Спасение, което изпраца прави Богъ.

И въ тазъ неволя черна подъ влажнитѣ кубета
 Издигаше въ сърце си пречистъ — божественъ, храмъ,
 Духътъ си той калѣше чрезъ Божия просвѣта,
 Която Богъ самичекъ въ душа вложи му Самъ.

И мжитѣ затворни понасяше съ смирене,
 Понасяше ги гордо, като свещенъ заветъ,
 Че време ще настане чрезъ Боже откровене
 И съ Божията сила да смае цѣли свѣтъ.

Не бѣше книжникъ ученъ, не бѣ пророкъ, когото
 Свѣтътъ до днесъ признава катъ първи астрологъ,

Комуто не наука въ подкрепа бѣ, не злото, —
Въ душата на когото зарѣше живи Богъ.

И туй, което Иосифъ предсказа, то сѣ стана,
Та волята небесна доказа чрезъ това,
Отъ робъ продаденъ съ подлостъ, той пакъ на Ханаана
Владетель първи стана, началникъ и глава.

На братята му кръвни, що бѣха го продали
И искаха да смажатъ прадѣдови си Богъ,
Изпрати имъ Богъ робство, кое до днесъ едва ли
Подобенъ примѣръ има по-правъ и по-жестокъ.

А. В. Кольцовъ

Предъ образа на Спасителя.

Предъ Тебе, мой Боже,
свещъта си изгасихъ;
премждрата книга
предъ Тебе азъ закрихъ.

Небесний Ти огънь
неогасимъ гори;
безкрайния Твой миръ
предъ мене Ти разкри.

Съсь обичъ къмъ Тебе
предавамъ си сърце;

изправлямъ се въ сълзи
предъ свѣтло Ти лице!

Макаръ че възстаналъ
на среща Ти цѣлъ свѣтъ,
макаръ че осжденъ
и билъ Си Ти разпятъ, —
на кръстъ, подъ вѣнеца,
спокоенъ, тихъ и милъ,
за свойтъ злодѣи
докрай Си се молилъ!

Превелъ Р. С. Т.

ЖЕРТВА.

(Пиеса въ 1 действие)

Лица:

1. Иванка
2. Д-ръ Ивановъ
3. Стефанка — дъщ.
на Янко и Иванка
4. Янко.
5. Сестри отъ Бѣлия
Кръсть.
6. Призракътъ на
смъртъта.

Скромно наредена стая; върху

единъ креватъ лежи Стефанка,
която е болна отъ известно вре-
ме. Иванка паднала на колѣне
предъ иконата се моли... Едно
кандилце слабо освѣтлява стаята.
Нощъ е. Далечъ се чува музика,
която постоянно мѣни тоноветъ.

Стефанка. (бълнува) Мамо!..
Ето го!... (трепва отваря очи) Ма-
мо кжде е татко?...

Иванка. (тихо шепне) Госпо-

ди, не му прави нищо лошо. Той е тъй добъръ. Когато ни се роди детето, тъй много той му се радва. Лицето му сжщо като да бѣше огръяно отъ небсна свѣтлина...

Стефанка. (отново почва да бълнува) Татко!.. Мамо, кжде е татко..

Иванка. Господи, той не е виновенъ... (стои тъй мълчалива; влиза Д-ръ Ивановъ и се спира при вратата).

Д-ръ Ивановъ. Госпожо!.. (Иванка не чува) Госпожо!.. (отива до нея и си слага ржцетъ на раменетъ ѝ) Госпожо!..

Иванка. (вижда го) Ахъ, докторе!.. (пада на гърдитъ му и започва глухо да плаче.)

Д-ръ Ивановъ. Не плачете!..

Иванка. Ахъ, докторе да бихте могли да разгърнете гърдитъ ми и да видите какъ тамъ се кжса майчино сърце... Да бихте могли... (нѣщо я задавя).

Д-ръ Ивановъ. Защо не вѣрвате?

Иванка. (отдръпва се) Не вѣрвамъ ли?

Д-ръ Ивановъ. Тогазъ далечъ отчаянието. Нищо не става мимо волята на Оногова... (сочи ѝ небето) Казано е че косъмъ отъ главата ни не пада, безъ волята на Оня, който е любовъ...

Иванка. (утешена, тихо) Докторе!.. Богъ ли Ви изпрати да ми дадете сили?

Д-ръ Ивановъ. Може би Богъ!.. Незнамъ. Азъ почувствувахъ свещенъ дълъгъ да ми повелява и дойдохъ. Но... (гледа къмъ Стефанка) Какво прави детето?

Иванка. Сега спи, но много се измжчва... Постояно бъл-

нува, плаши се и...

Д-ръ Ивановъ. Какво?

Иванка. Споменава често странни имена... Говори, че вижда нѣщо... (хваща се о доктора) Но кажете, нали ще оздравѣе?

Д-ръ Ивиновъ. (пипа го по челото) Огънятъ още не е миналъ..

Иванка. (по-тихо) Тя тъй много се уплаши...

Д-ръ Ивановъ. (спира изненаданъ) Уплаха?! Отъ кого?

Иванка. Отъ него... Отъ моятъ...

Д-ръ Ивановъ. И вий нищо не сте ми казали?!

Иванка. Азъ тъй много го обичамъ.

Д-ръ Ивановъ. (отдѣля се отъ болната) Та значи?!

Иванка. (хваща го) Елател!.. Нека детето никога да не узнае, че призракътъ презъ оная нощъ, когато се разболя, бѣше самиятъ неговъ баща.

Ахъ, докторе!.. Колко е печално всичко това. Да убиешъ своето дете, на което си далъ душа.. душа..

Д-ръ Ивановъ. Неразбирамъ... Та какво се е случило!

Иванка. Туй бѣше преди нѣколко дена... Моятъ мжжъ... Каква печална история; тя ми навѣва само мжжа... (изведнѣжъ) Но, не! Защо ли пъкъ и това?.. Нека всичко си остане забулано та поне хората, да незнаятъ.

Д-ръ Ивановъ. Не, госпожо! Азъ трѣбва да знамъ това.

Иванка. Не, не!.. (става да отида на страна)

Д-ръ Ивановъ. Това трѣбва да знамъ, заради здравето на вашето дете.

Иванка (трепва) Детето... детето!.. Моето миличко дете!

Д-ръ Ивановъ. Заради него.

Иванка. Добре. Азъ ще Ви разправа...

Д-ръ Ивановъ. Говори безъ стѣснение.

Иванка. Той бѣше нѣкога много добъръ... но не ме разбирайте криво. Той и сега не е лошъ.

Д-ръ Ивановъ. Говорете безъ всѣкакви опасения.

Иванка (продължава) Той избра само лошъ пжтъ... (спира се... Нѣщо ѝ пречи да разправа).

Д-ръ Ивановъ. Разправете!

Иванка. Само като си спомня какво бѣше преди, какво щастие, а после!.. О!.. Колко тежко е всичко това... Но нека Ви кажа, какво стана... Той уби Бога въ душата си и понататкъ... сжщо

Д-ръ Ивановъ. Разбирамъ!.. (клати глава)

Иванка (дърпа го) Но не разбирайте криво. Той все пакъ е добъръ... добъръ е.. И знаете ли, докторе, какъ омеква, когато му кажа, че той е добъръ; че въ неговото сърце има само доброта?! О, вѣрвайте ми, че той може да стане отново добъръ...

Д-ръ Ивановъ. Но, госпожо!.. Кажете ми, какво стана въ оная нощъ?! Азъ не разбирахъ най-важното.

Иванка. Да, да! Вий пожелайте да знаете...

Бѣше се напилъ и по-срѣдъ нощъ... каква картина... Той би мене, изплаши детето ми.

Д-ръ Ивановъ (клати глава) Каква грѣшка направихте Вий, че не ми казахте това.. И се-

га... (Иванка забелезва, че докторътъ клати печално глава).

Иванка. Какво!! Нѣма ли да оздравѣе? Нѣма ли? ... Кажете ми!

Д-ръ Ивановъ. (Забележа, че Стефанка мърда) Штъ!.. Мълчете!...

Стефанка. (отваря очи (Мамо!... Мамо!...))

Иванка. Стефо!... Мило дете (пада на колѣне и започва да я пригрѣща) Ти ще оздравѣешъ!.. Ще оздравѣешъ!..

Стефанка. Мамо, къде е татко?

Иванка. Той ще си дойде!.. Ще си дойде!..

Стефанка. Но не ме ли обича? Защо никога той не идва при мене?

Иванка. (задавена въ сълзи) Ще дсйде!.. Той ще дойде!.. (Стефанка млъкна и отново се унася).

Д-ръ Ивановъ. (отива и хваща Иванка) Госпожо, детето има нужда отъ почивка...

Иванка. Трѣбва... трѣбва... (става) Но кажете ми, ще оздравѣе ли?

Д-ръ Ивановъ. Госпожо, нашитѣ лѣкарства сж по-слаби отъ силата на Оногова!.. Вѣрвайте въ Него.

Стефанка. (започва да блънува) Ето!.. Ето!.. Майчице!..

Д-ръ Ивановъ. Детето наистина е изплашено, но всичко това ще мине, ако то грижливо се пази, да не се плаши повече.

Иванка. А той?..

Д-ръ Ивановъ. Какво?! ... (Иванка мълчи) Утре ще му дадемъ нови лѣкарства... (трѣгва къмъ вратата).

Иванка. Докторе, останете тукъ.

Д-ръ Ивановъ. Госпожо, това немога да сторя. Нощъ е, а вашия мъжъ би помислилъ всичко.

Ивачка. Останете заради него. Той е добъръ, само че трѣбва да се увѣри въ това..

Д-ръ Ивановъ. Трудно изпитание. То би било лесно, но не сега, когато всичко е заспало и само призрацитѣ на разпѣтството бродятъ по кабарета и локали.. Дал.. Разберете, че всичко има своето време.

Иванка. Но вий не се колебахте да дойдете сега.

Д-ръ Ивановъ. Азъ изпълнихъ моя дългъ. Дойдохъ да видя болната и тъй ще мога спокойно да заспя. Знаете ли, че азъ бѣхъ легналъ?! Да, да!.. Но когато вече не ме налѣгаше дремка, тогава чухъ единъ гласъ, който ме запита: — извършихте ли своя дългъ?

Иванка. Това е било вашата съвестъ.

Д-ръ Ивановъ. Моята съвестъ, да!... Гласъ Божи ме запита. Оня гласъ, който трѣбва да бжде чутъ отъ всички на своето призвание.

— Изпълнихте ли своя дългъ?!

Иванка. Но чува ли го всѣки?

Д-ръ Ивановъ. Мене ми се струва, че да!

Иванка. Тогава. . . Тогава. . . Той не чува ли го? . . . Моятъ мъжъ не чува ли го?

Д-ръ Ивановъ. Но не забравяйте, че съвестъта може да бжде помрачена.

Иванка. Неговата съвестъ

помрачена?! Не, не! . . . Това неможе да бжде.

Д-ръ Ивановъ. А и противния случай е невъзможенъ. Той трѣбва да чуе неминуемо гласа на своята съвестъ, ако само тя наистина може да бжде непомрачена, когато се опива по цѣль день съ алкохола. . .

Иванка. Той не е виновенъ! . . . Това е дѣло на сатаната.

Д-ръ Ивановъ. Вѣрвате ли въ злитѣ сили?

Иванка. Това не е човѣшко дѣло.

Д-ръ Ивановъ. Може би! . . .

Стефанка. Мамо!.. мамо!.. (започва да се плаши).

Иванка. Дете! . . . Дете! . . . (отива до Стефанка. Стефанка се хваща о нея).

Стефанка. Мамо, мамо! . . . Вижте!.. Вижте! . . . Иде! Иде!..

Иванка. Кой?

Стефанка. Ето! . . . Ето! . . . (криве си очитѣ. Отъ една страна се вижда призрака на смъртъта).

Иванка. Докторе! . . . Помогнете! . . .

Д-ръ Ивановъ. Богъ е посиленъ отъ всички наши лѣкарства.

Стефанка. Нѣма нищо вече.

Иванка. Какво видя?

Стефанка. Нѣщо страшно, мамо! Какъ само ме гледаше . . . и държи мечъ.

Иванка. (изпищява) Ахъ . . . смъртъта! . . .

Стефанка. Нѣма нищо вече!

Иванка. Ахъ! Боже, света Богородичке, запази ни детето.

Д-ръ Ивановъ. Вѣрвайте и се молете. . . (иска да излѣзе, но чува гласа на Янко).

Янко. (пиянъ) Ха, ха! . . . Ти

стоишъ? . . . Де се криешъ? . . . (бързо отваря вратата, но предъ него се изправя докторътъ) Ха...

Д-ръ Ивановъ. (тихо) Влѣзте тихо, за да не безпокоите детето.

Янко. (започва да се смѣе) Ха, ха! . . . Мръснице! . . . Ти ги събирашъ, а? . . . Ха, ха! . . . Добре, добре! . . . Но утре вѣнъ отъ моята кжца. (Иванка се стиска о детето. Докторътъ възпира Янка)

Д-ръ Ивановъ. Вий сте обезумѣли.

Янко. (дърпа се) Ще видимъ. Въ моята кжца, а? . . . (Отървава се отъ доктора и се спира надъ главата ѝ.) Ти не чувашъ? Чакай! . . . (дига си и дветѣ ржце, за да я удари. . . Ивановъ го възпира. . . и Янко вижда призрака на смъртта, стжписва се уплашено).

Стефанка. Мамо!.. мамо!.. Иде! . . . Иде! . . . Но де е татко? . . .

Янко. (изведнажъ) Дете! . . . (иска да отиде къмъ нея, но се страхува.) Дете! . . . Азъ те убихъ. . . Ахъ! . . . Убиецъ азъ. . . Ха, ха! . . .

Д-ръ Ивановъ. Ти не си убиецъ.

Янко. Не съмъ? . . . Ахъ! . . . Азъ убихъ детето си, защото станахъ безуменъ. Безуменъ.. Ахъ. . . ха, ха. . .

Стефанка. Ето. . . Мамо . . . мамо! . . . (умира.)

Иванка. Дете. . . . (бута я) Стефанке! . . . (пада върху нея)

Янко. Азъ. . . . Азъ убихъ собственото си дете. . . Проклетъ азъ. . . Какъ? Какъ ще го погледна. . . Ахъ. . . (трѣгва да излиза, но влизатъ две сестри отъ Бѣлия Кръсть. . . Той пада предъ тѣхъ на колѣне). О, Има ли прощение? . . . (Кърши ржце).

Сестритѣ. Какво е станало? **Д-ръ Ивановъ.** Детето е мъртво.

Янко. И азъ. . . Азъ. . . Кажете ми има ли прошка?

Сестритѣ. Вѣрвайте въ Бога; молете се Нему.

Янко. Азъ. . . Азъ. . . (превива се отъ болка)

Д-ръ Ивановъ. (Хваща Иванка) Не плачи. . . . Ти губишъ детето, но имашъ него.. (Сочи ѝ Янка).

Иванка. Янко! . . . Янко! . . . (Бърже го хваща . . . , той я притегля). Такава ли жертва? . . .

Янко. Жертва! . . . , Жертва моето собствено дете, . . . , Но, сестри, кажете ми! . . . , Има ли прошка? . . .

Сестритѣ. Богъ е милостивъ . . . (Янко и Иванка се държатъ, Докторътъ клати глава, а сестритѣ започватъ да шептятъ молитва, Завесата бавно се спуща).

Ст. Караджовъ.

Игуменията София Коева

(изъ моитѣ бележки)

Около Троянския манастиръ преди двесте години не е имало никакви селища. Днешнитѣ две села: Орѣшакъ и Колибе-

то сж не по-стари отъ 200 г. На 4 километра на северъ отъ манастиря на брода надъ Черни Осъмъ—камения мостъ

по стария римски път за скандалската крепост и Севлиево, имало — само 3—4 кжщи съ гръцки семейства, които се занимавали съ търговия, т. е. съ обиръ надъ пжтниците, минаващи моста, подъ закрилата на турскитъ заптиета, пазители на моста. По-късно монастирскитъ слуги преселили семействата си между моста и манастиря и по тоя начинъ се създадо селото Орѣшакъ. И сега въ това село се намиратъ семейства, наричани „Гърци“, обеднѣли и отритвани отъ селянитѣ.

Селото Колибето отначало е било само кжщата на преселилиятъ се отъ Ново село, (троянско) дѣдо Драгни около 1728 година. Той родилъ Пенчо, а тоя Иванъ, баща на архимандрита х. Макарий † 1906 год., който билъ председателъ на основания при манастиря отъ Левския Революционенъ комитетъ. — Около дома на дѣдо Драгни се заселили неговитѣ четирма сина, после придошли още 3 семейства отъ Ново село и нѣколко семейства на монастирски слуги. Около 1816 год. се заселило и семейство власи, днешната влашка махала.

Все въ това време, когато монаситѣ, излѣзли отъ монастирската школа, основана 1765 год., начело на които е застаналъ общо почитания схимонахъ проигуменъ Панаретъ Каленикъ, Иосифъ Сокслски, Неовитъ Бозвели, Никифоръ, Рувимъ, Филотей Максимъ и др., се бѣха предали съ истинско усърдие да въздигнатъ приличенъ храмъ на общоува-

жавания и почитанъ манастиръ, нѣкои отъ върналитѣ се отъ Атонъ монаси, решили да турятъ основа на девически манастиръ въ с. Колибето. Родения тукъ монахъ Доротей (1736 год.) въ своитѣ преклонни години поставя основата на манастиря. Коя година точно е основанъ, не може да се знае. Никжде нѣма записана дата, отъ която да бжде подкрепена нашата мисль. Отъ вънъ въ зида, отдѣсно на пжтната врата, е зазиданъ камъкъ, върху който е издѣлба но съ длето:

1832

НАЮ
ПЕТКО

годината на строежа на зида и неговитѣ майстори: Наю и Петко, и двама отъ с. Колибето. Може би тая година да посочва изграждането на метохътъ, но ние приемаме, че зградата трѣбва да е строена по-рано, т. е., преди постройката на зида.

Прегледахъ най-щателно църковнитѣ книги и никжде не намѣрихъ интересни дати.

Въ единъ полуставъ, е на правена следната бележка: 1838 мир. августъ.

Сѣа полуставъ купигу Софронѣа монахина за гроша п. да служи на митохатъ на кулибиту.

Софрония е била първата игумения на манастиря.

Въ сжщия полуставъ е записано:

„Монахиня София калугери се на 1861 августъ 21 день, ум-

рѣла 1910 на коледни заговѣзни“.

Обаче нито за Софрония, нито за София има нѣкакви данни, като до кога е била игумения първата и кога е приела игуменството втората. Знае се, обаче, че 1865 г. — 26 годишната монахиня София е била вече игумения. Въ 1867 г. когато Панайотъ Хитовъ заедно съ своя байрактаръ знаменосеца Дяконъ Игнатий минали презъ карловския балканъ на пжтъ за Сърбия, гостували на отецъ Матей Преображенски въ постницата св. Иванъ Зеленишки. Тогва дякона се отдѣлилъ и слѣзълъ презъ р. Сушица въ Карлово, за да види майка си и приятели. На връщане презъ Сопотъ, на пжтъ за „Чучулигата“ подъ в. Амбарица, дето щѣлъ да го чака войводата, Дяконътъ се отбилъ при посестримата си, калугерката Христина и другарката ѝ Евпраксия. Тукъ била на гости и игуменията София Коева отъ Колибарския метохъ. Въвлечена отъ Христина въ народното дѣло, тя обещала да дава подкрепа и убежище на Дякона, който вече веднажъ презъ 1865 година на връщане отъ Добружа се бѣше отбилъ въ манастиря при нея и получилъ храна за пжтъ, безъ обаче тя да го познава.

Презъ 1869 год. предъ Коледа Дяконътъ дошълъ въ манастиря на гости при арх. Макария, но не останалъ да пренощува, а заминалъ за колибето и пренощувалъ въ метоха, одето сутринята рано заминалъ за Св. Иванъ Зеленишки при отца Матея Пре-

ображенски, който се билъ прибралъ за коледнитѣ празници отъ продажбата на своитѣ „Притчи Варлаамови“.

Игумения София била съ силенъ и твърдъ характеръ, безстрашна, добродушна и пълна съ вѣчно засмѣни черни очи, които, разсърдени, блѣсвали като лезвията на остри ножове подъ черната шапка и калугерска забрадка.

Нейното непринудено държание, сѣмообладание и пълно владѣние на нерви и душевни прояви, нивга не давали да се допустне, че тя е могла да бжде „конспираторка“ спрѣмо султанското господство.

Тя високо е ценѣла не само Дякона Игнатия, а и всички ония труженици, които сж работили за народното свестяване и освобождение.

Въ противвѣсть на монахинитѣ нейни другарки въ Колибарския метохъ и тия отъ Новоселския девически манастиръ, тя не само че знаела да чете църковнитѣ книги, а и знаела да пише. Тя е била въ непрекъснати връзки съ революционния комитетъ, основанъ въ манастира подъ председателството на архимандритъ х. Макария.

Презъ месецъ юлий 1872, може би, и по-рано, игумения София заминала съ свои монахини по просия въ Букурещъ. Но изглежда, че просията е била само една отъ причинитѣ, за да прикрие истинската си мисия. Отъ една бележка, която намѣрихме, се вижда, че тя е била изпратена да отнесе или пари за покупка

на оржие и баруть или пъкъ съ писма до Комитета.

Подписа изглежда е на Василь х. Пъевъ отъ гр. Карлово, който живѣялъ въ Олтевица при баща си и е братовчедъ на Левски. Той ималъ много писма отъ Дякона, обаче, следъ неговата смъртъ всичко се е разпилѣло. Историята губи маса документи за установяване на факти, които още оставатъ неуяснени.

Самата бележка е отправена за дяконъ, обаче, не се знае дали Игумения София, при неговото идване презъ месецъ декемврий 1812 год. се сетила да му я даде или пъкъ съдържанието ѝ му е било само съобщено по-рано.

На 7 декемврий вечерята, дяконъ Игнатий пристигналъ въ Троянския манастиръ, но поради засилената стража въ манастиря, той отишълъ да търси приятеля си Василь Димитровъ, синъ на Димитъръ Поповъ — председателъ на Троянския комитетъ. Въ тоя домъ той трѣбвало да чака пристигането на Троянскитѣ революционери. Василь Димитровъ не билъ у дома си. Левски отишълъ у Найдень Терзията. Тукъ дошли комитетскитѣ хора отъ Троянъ и халугеритѣ. Цѣлата нощъ говорили съ Дякона. Положението му било представено въ най-черни краски, поради щателното му търсене отъ властта. Всички треперѣли за него. Молили го да се спре нѣколко дни, докато мине бурята. Той настоявалъ да замине веднага за Ловечъ, но приятелитѣ му не го оставили. Съгласилъ се Дяконътъ да ос-

тане въ манастиря, докато се върне отецъ Давидъ, който билъ изпратенъ въ Ловечъ да разбере, какво собствено е станало следъ ареститѣ на Маринъ попъ Лукановъ, Якимъ Шишковъ и Димитъръ Пжшковъ и кои сж задържани въ затвора и кои освободени.

Два дни чакалъ дякона, но отецъ Давидъ не идвалъ. Тая неизвестностъ ужасно го очудила, а и нахлуането на нови заплата въ с. Орѣшакъ и манастиря влошило положението му. Той билъ принуденъ да напусне манастиря. На 9 вечерята дякона, преоблеченъ като монахиня, придруженъ отъ игуменята София, пристигналъ въ девическия метохъ въ с. Колибето. Била му отредена келията въ края на западн. то крило на метота. Когато пристигнали до метоха, дякона смъкналъ монасинскитѣ дрехи и влѣзалъ съ своитѣ шаечни потури и салхамарка. Послушницата на г-жа София — 14 годишната Екатерина, знаела кой е гостенина. Игуменията, за да запази госта си отъ предателство, затваря въ неговото скривалище и своята послушница. Нито една отъ монахинитѣ е могла да се усъмни, че въ тѣхния метохъ се крие най-опасния човѣкъ противъ турската държава. София лично на 10 презъ деня носила храна уж на наказаната си послушница.

Надвечеръ пристигналъ отецъ Давидъ отъ Ловечъ. Той билъ много разтревоженъ за участъта на дякона. Криенето отъ другитѣ монахини било немислимо. Левски из-

лѣзълъ отъ скривалището си и взелъ участие при вечерята.

Игуменията София предупредила монахинитѣ, че която само една дума изпусне за приспиването на Дякона въ метоха, ще ѝ коштува живота. Нейнитѣ черни очи заблѣщѣли и заканитѣ можели да се превърнатъ въ действителностъ. Тя не си поплювала. Това знаели добре монахинитѣ.

Единъ по единъ, игуменътъ архимандритъ х Макарий, иеромонахъ Партений, Митрофанъ, учителя Христо Дановъ (после иеромонахъ Кирилъ, автора на историята на Троянския манастиръ) и Пенчо х. Василевъ отъ Троянъ се събрали въ стаята на игуменията София, за да решатъ, какво да се прازی.

Следъ като изслушали всички отца Давида, решили Дяконътъ никжде да не отива, а да остане скритъ около манастиря, до като се размине опасността. Обаче, Левски заявилъ:

— Сега повече отъ всѣкога присѣтствието ми въ Ловечъ е належащо.

Само игуменията София знаеща твърдия характеръ на Дякона, спокойно се прекръстила и казала:

— Всички сме въ ржцетѣ Божии. Дано Той ни закриля.

На 11 рано сутринята игуменията изпратила Дякона къмъ кжщата на Найдень Терзиятъ; тукъ той се преоблѣкълъ като башибозукъ и, съпроводенъ отъ Найденова синъ Иванъ (Южко комитата), отправили се по шсетото за Троянъ — Ловечъ.

Силната игумения София,

като се върнала въ метохътъ си била бледна и много тъжна, събрала монахинитѣ да се помолятъ за Дякона и казала:

— Изпратихме агнеца на заколение, закриляй го, Боже, за доброто на народа.

Но не биде. Дяконътъ падна въ ржцетѣ на турската властъ и на 6/19 февруарий биде обесенъ въ София.

Ужасна тжга и печаль покори колибарския метохъ.

Преди залавянето на Дякона заптиетата подушили, че той билъ въ метоха. Разтърсили вредъ по селото, дошли и въ метоха.

Игуменията, като се научила, отпратила послушницата си далечъ нѣкжде по колибитѣ и тържествено срещнала онбашията. Почерпила го кафе и ракия, па го отпратила, безъ да му позволи дори да надникне въ манастирскитѣ килии.

Игумения София умрѣла на 70 годишна възраст 1910 год. на коледни заговѣзни на 1427 ноемврий, като оставила най добри спомени за себе си.

Между дейцитѣ отъ предосвободителната епоха за нея се говори съ истинска почитъ и уважение. Тя не само на Левски е давала убежище въ метоха, а и на други дейци като на Волова, Ст. Пешева, Христо Ивановъ книговѣзца, Отецъ Матей Преображенски и др. Давала отъ личнитѣ си средства за дѣлото и презъ 1876 год. се грижила да дост ви „джопане“ на възстанницитѣ.

Каква силна и достойна за подражание жена! Отрекла се отъ живота, посветила се въ

служба на Бога, тя не забравя, че е родена въ земята на робството и, робиня на Христа, тя не иска да робуватъ българки на тиранитѣ друго-вѣрци.

Отдала живота си на своя Богъ, тя съ готовностъ го жертвува за добруването на своитѣ ближни. И не е ли това силата на Божия промисълъ, който осѣни душата ѝ и ѝ вдѣхна крепостъ, за да се отраде въ служба на измъчения народъ, да трѣгне по пгтя, който отива право на Голгота, кървавата Българска голгота, отъ която се роди свободата на нашата родина.

И щастлива бѣше, за да поживѣе цѣли 32 години свободенъ животъ. Щастлива бѣше да види какъ мачкания и потисканъ български народъ се подига къмъ висотитѣ на свѣтовната култура и напредѣкъ и не можеше да не тужи въ своитѣ старчески часове за Дяконъ Игнатия, който възлѣзе на Голгота, за да окъже истока съ кръвта си, отдѣто изгрѣ кървавата зора на свободата.

Но тя приживѣ и видѣ началото на народното обезвъряване, което нѣмаше да донесе нищо добро за бждещето благоденствие на народа.

Метохътъ въ с. Колибето не е вече онова звено за душевно единение, какъвто бѣше въ миналото.

Богомолци не идатъ и не записватъ имената си въ сандричѣ на монахинитѣ и много сж самотни вече и не тѣй тържествени утрениитѣ и вечернитѣ. Градинитѣ не се пълнятъ съ крѣшнитѣ смѣхове на майки и деца; овошкитѣ цвѣтятъ и даватъ плодъ, но той не е тѣй сладѣкъ и съ нектара на Божията благодать напоенъ.

Безвѣрие! Ужасно безвѣрие подготвя моралното падение на нашия народъ. Откакто бѣха забравени нашитѣ светици, отдето се подпалиха въ непроницаемия мракъ на тъмното робство кандилата, които подготвиха блѣсването на свободата, оттогава Богъ вече не изсипва Своитѣ милости върху насъ.

Дано припомването за игумения София Коева разтърси заспалото чувство на вѣра въ доброто на всички ни и ние се възвѣрнемъ да възстановимъ въ миналия блѣсъкъ всички домове, които сж възпитали, отхранили и ни сж поднесли такива свѣтли души за нашата свобода и благоденствие.

Д. Кацевъ. Бурски.

ИЗЪ ПЕЧАТА

Ст. Станимировъ

Ставропигиално женско монашеско братство „Вѣлъ Кръсть“

(Подлистникъ на в. La Bulgarie отъ 4 и 5 януарий т. г. № 750 и 751.)

Още презъ времето на турското робство и, най-вече, въ XIX в., католическата и протес-

танската пропаганда направиха много усилия, за да откъснатъ българския народъ отъ вѣрата

на неговитѣ прадѣди (източно православната вѣра), като го заставятъ да приеме католичество или протестанство. Тия пропаганди, макаръ и да не постигнаха своята крайна цѣль, въ всѣки случай, тѣ успѣха да откъснатъ отъ православната вѣра часть отъ народа. По тоя начинъ, тъкмо презъ времето на най-силната борба съ фанариотитѣ за самостоятелна Българска църква (независима отъ цариградския патриархъ), когато народътъ ни имаше голѣма нужда отъ абсолютно единство и съгласие, за да може съ успѣхъ да води борба противъ „Фенеръ“ — на пропагандитѣ се удаде да го раздѣлятъ на три лагера които, намѣсто да помагатъ единъ на други, водѣха помежду си ожесточена борба. Справедливо ще бжде да споменемъ, че презъ тия мрачни дни на българската история, протестанската пропаганда извърши и една голѣма полза, като преведе, между другото, на български езикъ, печата и разпространи въ милиони екземпляри средъ българитѣ отначало — „Нови заветъ“, а по-после — и „Библията“. Духовнитѣ български власти много пжти презъ това време устно и писмено се обръщаха къмъ стоящитѣ на чело на пропагандитѣ, като ги молѣха да оставятъ намира българския народъ. „Българскиятъ народъ“ — говорѣха имъ тѣ — „е народъ православенъ. Вашата целъ е да привлечете въ лоното на Християнската Църква ония, които още не сж озарени отъ свѣтлината на

Христовото учение. Оставете на мира православния български народъ и се погрижете за народитѣ, които сж малко просвѣтени — езичницитѣ“. Знае се, че на тия молби съвсемъ не се обръщаше внимание, най-вече защото пропагандитѣ гонѣха не само религиозни, но и политически цели. Нововъзродената, независима източно-православна Българска църква (следъ основаването на екзархията) нѣмаше нито средства, нито подготвени хора, нито даже физическа възможность да противодействува на пропагандитѣ, и това не само преди осаoboждение на България отъ турското робство, но и много по-късно. Трѣбваше тя да се загрижи — каквото въ сжщность и направи — да се организира. Въ това направление източно-православната Българска църква работи и сега работи съ голѣмъ успѣхъ. Най-после дойде момента, когато Българската православна църква можеше вече да се занимае съ въпроса за противодействие на пропагандитѣ. Св. Синодъ въ София, организира „проповѣднически фондъ“, отъ средствата на който се издържаха добре подготвени свещеници, назначението на които бѣше да проповѣдватъ, да учатъ българския православенъ народъ, да му обясняватъ Божественото учение на Христа Спасителя, да го учатъ да пази източната православна вѣра, вѣрата на своитѣ прадѣди и да се пази заедно съ това отъ влиянието на чуждитѣ пропаганди. И трѣбва да се признае, че

дейността на тия проповѣдници направи голѣма услуга на православната Българска църква. Напоследъкъ пъкъ епархиалнитѣ архиереи почнаха да развиватъ доволно жива дейность въ това направление. Следниятъ примѣръ ни дава една представа за тая имъ дейность. Преди три години председателя на българския Св. Синодъ, Негово Високопреосвещенство св. Пловдивския Митрополитъ Максимъ, между другото е основалъ въ епархията си „проповѣднически фондъ за борба срещу атеизма и противъ пропагандитѣ“. Отъ като е основанъ тоя фондъ до сега разходвалъ е за своитѣ специални цели приблизително 150000 лв. Фондътъ въ сегашно време разполага съ неприкосновенъ капиталъ повече отъ 350000 лв. Въ Пловдивската епархия, гдето отъ нѣколко вѣка сжществуватъ българиниати, отдавна се чувствуваше необходимостъ отъ подобенъ фондъ.

Дейността на православнитѣ проповѣдници вече се почувствува: тая дейность има превъзходни резултати за Българската православна църква.

Но Св. Синодъ на Българската църква не се задоволи само съ създаването на „проповѣдническия фондъ“. Въ 1923 година той сжщо основа женско монашеско братство подъ името Ставропигиално (зависеще непосредствено отъ Св. Синодъ) Женско Монашеско Братство „Бѣль Кръсть“, цельта на което е да помага на църковната мисия. Това Братство е монастирско и се на-

мира въ манастиря „Св. Ив. Рилски“, близо до с. Корило, Софийско. Братството управлява имота на тоя манастиръ, като свой собственъ имотъ. То се намира подъ непосредственото управление и ведение на Св. Синодъ и напълно зависи отъ него. Но безъ да се гледа на това, че това Братство е монастирско и че напълно зависи отъ Св. Синодъ, то се управлява по древнитѣ правила и устави на ставропигиалнитѣ манастири. Членовѣтъ на това Братство се дѣлятъ на три категории: 1. монахини (сега има 13), 2. сестри послушници, които се готвятъ да станатъ монахини (въ сегашно време има 23) и 3. сестри ревнителки и сътруднички. Членовѣтъ на пързитѣ две категории живѣятъ въ манастиря, а третата категория — вѣнъ отъ манастиря, въ тѣхнитѣ собствени семейства. Решенията на братствения съветъ подлежатъ на утвърждение отъ Св. Синодъ. За монахини се приематъ сестри не по-стари отъ 45 години, здрави духомъ и тѣломъ, като се задѣлжаватъ напълно да живѣятъ за задачитѣ на Братството. За сестри послушници се приематъ сестри, които най-малко иматъ първоначално образование и не сж по-възрастни отъ 35 години, здрави духовно и тѣлесно, които дадатъ обещание на абсолютно послушани и подчинение на реда и дисциплината. Сестрата послушница може да приеме монашество после 9 месеци монастирски животъ, при условие да е имала примѣренъ животъ въ манастиря. Тѣй като образованието на сестритѣ, по-

етжпващи въ Братството е недостатъчно, даже и въ случай, че то бжде завършено първоначално образование *), то за да могат членкитѣ на братството успѣшно да изпълняватъ своята задача, която изисква специална подготовка, — с ж щ е с т в у в а постоянно училище при интерната на Братството, въ което училище монахинитѣ и сестритѣ-послушници получаватъ необходимата подготовка за тѣхната мисия. Програмата на училището се утвърждава отъ Св. Синодъ, който избира и назначава учителитѣ. Едновременно при Братството сж организирани и специални курсове, които даватъ на монахинитѣ допълнителни знания, необходими за практическата имъ дейность, като използватъ опыта на монахинитѣ, които вече сж работили срещу пропагандата.

Абсолютно е забранено на монахинитѣ, а сжщо и на сестритѣ послушници да иматъ собственост.

Ако тѣ иматъ нѣщо при постжпването си въ Братството, тѣ го предаватъ въ управлението на Братството, което, отъ своя страна, се грижи за тѣхната пълна издрѣжка. Тѣ трѣбва да бждатъ, — говори се въ устава на Братството, — свободни отъ всѣка собственост, та по-лесно да се отдадатъ на монашеската добродетель: молитва, послуша-

Споредъ устава се приематъ сестри съ първоначално образование за домакинки на братството, обаче редовния цензъ е завършено петокласно образование. (Б. на Р.

ние, работа и цѣломждрие“.

Сестри ревнителки сж ония православни благочестиви християнки изъ градове и села, които, като сж разбрали добре целитѣ на Братството на „Бѣлия Кръстъ“, съ усърдие му служатъ умствено и материално. Монахинитѣ, които се отличатъ съ дълго, усърдно и чисто служене на Братството, се награждаватъ или съ повишение въ санъ *диакочиски* или пъкъ имъ се даватъ да носятъ „Бѣль Кръстъ“ на черна лента. Сжщо така съ кръстъ се награждаватъ и сестритѣ ревнителки, които събиратъ средства за целитѣ на Братството, а сжщо и ония, които разпространяватъ печатнитѣ произведения. Монахинитѣ и сестритѣ послушници, които сж извършили важна простѣпка, изключватъ се отъ Братството. Бъ такъвъ случай тѣ губятъ право да искатъ каквото и да било възнаграждение отъ Братството, а сжщо и всичко онова, което тѣ сж внесли съ себе си при постжпването си въ интерната.

Цельта на Братството „Бѣль Кръстъ“ е да помага на православната народна църкез въ нейната мисия, като ѝ служи съ своитѣ монахини за развитие на чувството на християнското милосърдие и на моралното и религиозно възпитание.

За тая цель то подготовлява, и изпраща, кога има нужда, сестри на временна служба, въ всички благотворителни възпитателни учреждения, осъновани отъ Св. Синодъ или

отъ митрополиитѣ. Освенъ това, Братството има задача да развива и разпространява православно християнско възпитание въ българското общество. За да достигне тая цель, то издава книги и брошури на популярни теми, а освенъ, това, издава и свое списание. Всички негови издания се разпространяватъ средъ народа лично отъ монахинитѣ. Монахинитѣ могатъ да постъпятъ въ държавни благотворителни учреждения на работа, обаче само тогава, ако управлението на това учреждение бжде повѣрено на една отъ сестритѣ, числото на които въ сжщото учреждение трѣбва да бжде не по-малко отъ три. Това условие има за цель да помогне на сестритѣ въ тѣхния стремежъ къмъ молитва, послушание и работа.

Презъ своето кратко три годишно сжществуване Братството „Бѣлъ Кръстъ“ разви доволно голѣма полезна дейностъ, която се състои, най-вече, въ печатание и разпространение печатни популярни произведения на религиозни и нравствени теми, както и на списание за християнското семейство.

Първо мѣсто срѣдъ печатнитѣ издания, отъ времето на тѣхната поява заематъ хвърчащитѣ листове подъ название „Вѣра и животъ“, които монахинитѣ раздаватъ даромъ, пжтувайки по влакове, села и градове, и получавайки въ благодарностъ доброволнитѣ дарове на ония, които взиматъ листове. Азъ бѣхъ свидетелъ на следващата сцена. Три

монахини влѣзоха въ влака, който отиваше въ Банки. Тѣ влѣзоха въ вагонъ отъ 3 класа, кждето бѣхъ и азъ. Вагонътъ бѣше препълненъ и много лица стояха прави. Сестритѣ предлагаха на всѣки отъ пжтниците листоветѣ „Вѣра и животъ“ и питаха скромно: „не желаете ли да прочетете?“ Външната чистота, приветливото и скромното държание на сестритѣ произведоха изведнажъ добро впечатление на всички. Всички разбраха, че иматъ предъ себе си настоящи християнки, които сж се явили въ тѣхна полза, за да имъ напомнятъ за тѣхната най-голѣма длъжностъ — да сторятъ нѣщо за спасението на своята душа. И това въ деня, когато тѣ отиваха да се погрижатъ за своето тѣло въ банитѣ „Банки“, прочути съ своитѣ цѣлителни свойства. Азъ видѣхъ какъ всѣки, вземащъ листове, протягаше ржка съ своето приношение, давано напълно доброволно. Голѣма частъ почнаха да четатъ листоветѣ, които имъ дадоха. Наскоро почнаха да разговарятъ помежду си на религиозни теми и азъ чухъ нѣколко души, които съжелязаха, че Банки се намиратъ толкова близо до София и че тѣ нѣматъ възможностъ да продѣлжаватъ още разговора.

Листоветѣ „Вѣра и животъ“ сж илюстрирани и сюжета имъ е взетъ изъ живота и дейността на Христа Спасителя. Ние нѣма много да се разпространяваме върху тия листове. Ние само ще споменемъ заглавието на статиитѣ въ листъ

№ 19, който имаме подъ ржка въ тоя моментъ. Четириѣ страници на тоя листъ съдържатъ: 1) картина твърде добро изпълнение „Снемането на Христа Спасителя отъ кръста“; 2) „Кжде е по-добре да се молимъ, въ храма или дома?“ и 3) „Законодалството въ Съединенитѣ Щати на Америка за недѣлния день“. И най-умния човѣкъ, като прочете тия статии, ще извлече отъ тѣхъ полза. Почти едновременно съ листовѣтѣ „Вѣра и животъ“, започна се печатането и на братственото списание „Християнка“, излизаше въ 10 книги презъ годината (освень за м. юлий и августъ) и вече навръшваще трета година. Това списание, предназначено за християнското семейство, дава статии съ полезно и добро четене. Неговия годишенъ абонаментъ е 40 лв. Всѣка книга се състои отъ две коли, като се започва съ картина съ религиозно съдържание. Сп. „Християнка“ се издава подъ олитното ржководство на негово високопреподобие архимандритъ Стефанъ Абаджиевъ. То се появи въ периода на разбиване идеалѣтѣ и духовнитѣ ценности на българитѣ. Сжществуването на семейството, а сжщо и на всички блага, които човѣшката култура ни е дала въ продължение на дълги вѣкове, — всичко бѣше застрашено. Тъкмо въ това тежко време се появи сп. „Християнка“, като издигна високо знамето на Христа, призовавайки българитѣ християни да се групиратъ подъ това

знаме и да не се увличатъ следъ никоя друга проповѣдь, противна на учението Христово. Списанието биде съчувствено посрещнато отъ читателитѣ. Още презъ втората година на своето издание то имаше повече отъ 4000 абонати, а въ сегашно време — 6000. Насърчено отъ успѣха на своитѣ първи издания, Братството взема благословение отъ Св. Синодъ, за да пристѣпи къмъ изданието на други религиозно-нравствени произведения. Напоследъкъ то издаде: 1) Библия въ картини — томъ отъ 285 стр., отъ които 142 стр. съдържатъ картини. Тия картини сж произведения на Юлиа Шнора и само въ нѣколко случая сж заимствувани отъ произведенията на Густавъ Доре, въ ония случаи, кадето е намѣрено, че рисункитѣ на Доре сж художествени отъ другитѣ. Всѣка картина на втората страница има обяснителенъ текстъ, който накратко излага библейския разказъ, възпроизведенъ върху картината. Подъ всѣка картина се указва нейното съдържание и най-вече, показва се мѣстото въ Библията, гдето е разказано събитието. Каринитѣ сж 20X17 см, и сж отпечатани доста ясно, Тая книга безъ подвързия струва 150 лв, а подвързията ѝ съ платно струва — 40 лв. 2) „Сътворението на свѣта“ съ 10 класически картини отъ Юлиа Шнора. Тия картини сжщо сж обеснени, както и картинитѣ на Библията. Тая книга струва 10 лв. 3) „Жития на светиитѣ“ за м. януарий, Това е доста голѣмъ томъ отъ 440 стр. въ $\frac{1}{8}$ отъ

печатенъ листъ. Проектира се да бждатъ издадени 12 подобни книги: по една за всѣки месецъ. Цената имъ още не е опредѣлена, тъй като не се знае още отъ колко коли ще се състои всѣка книга. Въ обявата се казва, че всѣка кола на книгата, печатана на хубава хартия ще струва по 3.50 лв. (безъ подвързия) и по 2.50 лв. на обикновена печатарска хартия. Въ тая книга първо мѣсто заематъ българскитѣ светии и поради това тя за насъ представлява изключителенъ интересъ. Споредъ начина на излагане мислитѣ, и языка, не говоря за сюжета, който е извънредно назидателенъ, книгата преставлява съвършено увлекателно четиво. Преди да реши да пристъпи къмъ това издание Братството бѣше изпратило нѣколко монахини и сестри послушници изъ България, за да запишатъ абонати. Събрано бѣше повече отъ 2000 абонати. Братството се надѣва скоро да пристъпи къмъ издаването и на другитѣ томове (на брой 11), по единъ

томъ въ 3 месеца.

4. *Православенъ Молитвеникъ*. Това е малъкъ томъ, имащъ повече отъ 400 стр. Той съдѣжа молитви, отъ които хората иматъ нужда, презъ всички случаи на живота. Тъй като тия молитви сж написани на чисто ново български езикъ, народътъ купува тая книга съ особено усърдие. Той нѣма точно опредѣлена цена *).

Ето що можа да направи презъ течение на своето кратко, едва тригодишно сществуване Ставропигиалното Женско Монашеско Братство „Бѣлъ Кръстъ“ което започна своята работа, безъ да има какъвто и да било капиталъ. Надѣваме се, че това Братство ще развие още поплодотворна дейность за напредъ.

Преведе отъ френски Малахова, учителка по френски и руски езици въ училището на Бѣлия Кръстъ.

* Тукъ авторътъ е въ грѣшка. Цената е обозначена на първата страница на вжтрешнитѣ корици — 30 лв. Б. на Р.

Положението на домакинята въ Западна Европа и Америка.

Въ много градове на Западна Европа и Америка съвременната култура е създала редъ удобства за домакинята. Въпреки това, обаче, животътъ далечъ не е станалъ помекъ и приятенъ. Напротивъ, все повече и повече хората се оплакватъ отъ една сурхость, едно механизирание, кое-

то убива чувства, сърдечность, духъ и прави отъ човѣка единъ механизъмъ. Ето до какво полсжение сж стигнали въ това отношение на Западъ и въ Америка.

Съ слушалкитѣ, плътно притиснати до ушитѣ, европейката и американката кърпятъ чорапи, бѣлятъ картофи, дори

ператъ и слушатъ или концертъ, или опера, или лекция на чуждъ езикъ, или нѣкоя сказка. Въдушниятъ газъ, който е въведенъ въ кухнитъ за готвене, позволява на домакинята отъ 11—11½ часа на обѣда — да приготви яденето. Сутринта, щомъ се сложатъ постилкитъ за провѣтряване, съ електрическия апаратъ — прехосмукателъ — се очистватъ основно килимитъ, мебелитъ и стѣнитъ. Изпраното бѣлийо се поставя на електрически сушила, разпънати въ видъ на чадъръ. Готварскиятъ сандъкъ, въ който се слага отечеръ завареното ядене, дава ви готово сварено сутринта. Сждоветъ се измиватъ съ специални четки, които запазватъ ржката отъ похабяване; труда да се избърсватъ се съкращава отъ приспособление то за изцеждане. Стъклата на прозорцитъ не се търкатъ мокро и обърсватъ сухо, а просто се наплискватъ съ вода и съ една ивица твърдъ каучукъ, снабденъ съ дървена дръжка, се натиска отъ горе на долу стъклото и то става сухо и гладко като огледало. Въпросътъ съ многобройнитъ просяци, които следъ войната ежечасно безпокоятъ домакинитъ, е разрешенъ. Плаща се въ общината ежемесечна вноса за просяци и общината дава значка, която се окача на вратата. Който, въпреки това, си позволи да безпокои, подлежи на наказание. За беднитъ е учредена улична подвижна кухня. Всѣки, който притежава бѣдна карта, има право съ показването ѝ да

получи толкова порции, колкото члена сж въ кжщи, отъ военнитъ походни кухни, които сноватъ по обѣдъ изъ улицитъ на града. Всѣки гражданинъ, който иска да получава ефтина мед цинска помощ и лѣкарства, се записва въ една отъ многото болнични каси и срещу една нищожна месечна вноса получава лѣкарски прегледъ и цѣрове отъ аптекитъ. Ако има нужда отъ санаториумъ, изпраща се въ нѣкой курортенъ санаториумъ и касата му плаща, освенъ това, денгубата, ако е надничаръ или не се ползува, съ право на отпускане. Безработнитъ получаватъ редовно парична поддръжка.

Въ Америка въ нѣкои градове работата на домакинята е още по-улеснена. Тамъ нѣма кжща безъ централно отопление. Сега американцитъ възнамѣряватъ да построятъ централно отопление общо за всѣки градъ, което ще се получава тѣй, както ние получаваме електричество и вода по електро и водопроводи. Въ кооперативнитъ кжщи тамъ е устроена обща кухня. Една подемателна машина се издига до етажата ви, щомъ натиснете съответното копче и ви поднася листа за ядене. Щомъ подчертаете исканитъ порции, подемателната машина занася при натискане копчето обратно листа въ кухнята и въ сжщата подемателна машина — стаичка, снабдена съ масичка, ви получавате яденето и следъ като се нахраните въ тая импровизирана трапезария, натискате копчето и тя изчезва като

въ приказкитѣ 1001 нсщъ. За децата на цѣлия кооперативенъ домъ се ангажира една високо-интелигентна възпитателка, която съ други свои помощници обучава и възпитва децата или ги забавлява съответно възрастта имъ. Майкитѣ, които се занимаватъ съ нѣкаква професия, презъ туй време могатъ свободно да разполагатъ съ времето си, безъ грижи за децата и кухнята. Всички хотели иматъ читални за жени и зали за тоалетъ и забави и всичко това е безплатно. Кжщи които нѣматъ кооперативни устройства, получаватъ всичко отъ бакалина и месарина приготвено и отмѣрено; остава да се сложи въ газената или електрическа печка, за да се приготи за най-кжсо време. Машини за миене сждове, за оцеждане и изтриване извършватъ автоматически всичката черна работа на домакинята. За пране има сжщо такива машини, които не само опиратъ, ами и изглаждатъ автоматически дрехитѣ. Въ недѣленъ день американката слуша на радио утренната литургия. А радио има въ всѣка кжща. По телефона тя по-

ржчва всичко нужно за домакинството, което ѝ се донася въ кжщи Европейката и американката никога не се спиратъ предъ липса на достатъчно пари да си набавятъ дрехи и мебели. Тамъ всичко се продава по желание на изплашане и по тоя начинъ едно ново домакинство изведнажъ може да се обзаведе съ нѣщата, отъ които се нуждае. Въ Америка всѣки седми домъ има автомобилъ, а въ западна Европа има рѣдко кжща, въ която мжжа и жената да не притежаватъ колело или мотоциклетъ. Почти нѣма семейство, което да не прекарва лѣтнитѣ месеци на дача, а всѣки празникъ семейството прави излети изъ околността. Съ IV класа, която се равнява на нашата трета, пжтуватъ въ Германия и най-богатитѣ и най-беднитѣ и си отпочиватъ въ недѣля за да почнатъ работата си презъ новата седмица ободрени. Всичкитѣ поменати удобства улесняватъ най-вече жената и ѝ даватъ възможность да не се чувствува робъ на кжщата, а равноправенъ сътрудникъ въ домашното гнѣздо еднакъвъ съ мжжа. *Р. Мецгеръ*

Духовни съвети

Дѣла на умѣреностъ сж:

1. Да избѣгвашъ прекалено ядене и пиене (чревоугодие), и да не ядешъ до толкова, че да ти пречи това на работата.
2. Да не желаешъ извънредни храни.

3. Да пазишъ опредѣлени часове за хранене.

4. Да обуздавашъ желанието си да ядешъ повече.

Дѣла на кротостъ сж:

1. Да не показвашъ външно своя гнѣвъ.

2. Да не държишъ гнѣвъ въ сърдцето си.

3. Да не кълнешъ, да не се заканвашъ, да не отмъщавашъ и да не правишъ никому зло.

4. Да желаетъ и да правишъ добро на враговетъ си.

Дѣла на преданность и съгласуване на нашата воля съ Божията сж :

1. Да приемашъ съ търпение, готовность и радость всичко — добро и зло, приятно и неприятно, голѣми и и дребни нѣща отъ ржцетъ на Бога, нашия любимъ баща, Който всичко позволява за наше добро.

2. Да свикнешъ въ всичко да се съгласявашъ съ Божията воля, като си представяшъ Спасителя да стои предъ тебе и да ти казва: „синко, Моето желание е — да направишъ или да преърпишъ това и това въ Моя честь, за да ми докажешъ на дѣло своята любовь“.

3. Да не пренебрегвашъ нищо отъ тога, което е въ Божия честь. Прави всичко, угодно на Бога, за да можешъ да кажешъ заедно съ Христа: „Всѣкога правя онова, което е угодно на Бога (Ион. 8, 23)

Дѣла на чистосърдечни намѣрения сж :

1. Да не правишъ нищо за човѣшка угода или за задоволяване на твоята суетность.

2. Всѣка сутринь, при започване на каква да е работа, и въ време на работа, да имашъ предъ очитъ си една цѣль: да правишъ всичко въ честь и хвала на Бога.

3. Помни думитъ на апостола, който казва: ядете ли, или пиете, или друго нѣщо вършите, всичко правете за слава Божия (Кор. 10,31).

Дѣла отъ помнене вездеприсѣтствието Божие сж :

1. Всѣкога да помнишъ, че Богъ те вижда и очаква отъ тебе да отбѣгвашъ и отъ най-малкия грѣхъ и да скърбишъ за грѣховетъ, които си направилъ презъ живота си.

2. Като помнишъ че, Богъ те вижда, старай се да изпълнявашъ съ по-голѣмо усърдие и точность дълга си.

3. Чрезъ кротки и сърдечни молитви презъ деня засвидетелствуй любовта и признателностьта си къмъ Бога.

Дѣла, чрезъ които ще можемъ да извършваме съ по-голѣма ползотворность нашитъ обикновени занятия сж :

1. Въ опредѣлени часове да изпълняваме нашитъ духовни упражнения. Ако, по непредвидени причини, нѣкой пжть не успѣемъ да ги изпълнимъ, при пръвъ удобенъ случай да запълваме изгубеното.

2. Да избѣгваме всѣка небрежность и всѣки недостаткъ.

3. Всички длъжности и занятия да извършваме най-точно, съ внимание, съ чисти намѣрения и съ набожность. Тайната и напредъка въ християнското съвършенство е въ условието да извършваме своитъ молитви и размишления най-точно въ опредѣлено време.

Най-малко два пжти на день питай съвестъта си, какъ е изпълнила своитѣ длъжности. Ако намѣришъ нѣщо порочно, наложи си нѣкакво наказание, напр. целуване на земята, лишаване отъ сънъ, или други християнски бичувания.

БЕЛЕЖКИ

Негово Високо преосвещенство св. Видинския Митрополитъ Неофитъ е препоръчалъ изданията на „Бѣлия Кръсть“ — „Библия въ картини“ и „Жития на Светиитѣ“ на всички свещеници и църковни настоятели въ епархията си. Това той съобщилъ на Братството като прибавя: „Желателно е, обаче, сами сестритѣ лично да разносятъ и предлагатъ изданията си“.

Също така и *Негово Високо преосвещенство Св. Софийския митрополитъ Стефанъ* е издалъ окръжно, съ което задължава църковнитѣ настоятелства да снабдятъ църковнитѣ библиотеки съ въпроснитѣ издания, като при това свещеницитѣ най-широко ги препоръчатъ на християнитѣ, за да си ги изпишатъ

Книжната просвѣтна работа на „Бѣлия Кръсть“ доказа на Братството, че ако то желаетъ да има хубава, навременна и широка дейность въ това направление, трѣбва да си организира своя *печатница и книговъзница*. За тая цель то взема благословение отъ Св. Синодъ и вече е въ преговори за купуването на надлежитѣ машини и материали. Печатницата и книговъзницата ще бждатъ инсталирани въ монастиря. Сами сестритѣ ще работятъ въ тѣхъ. По тоя начинъ едни отъ сестритѣ ще печататъ и подвързватъ книги, други ще ги разпространяватъ. Богъ да благослови това ново дѣло на Братството.

Премията на предплатилитѣ абонати е готова за печатъ, ала още не е дадена да се печата, по причина че печатницата, съ която е сключенъ договоръ, още не е успѣла да ликвидира съ отпечатването на „Библията въ картини“. Щомъ печатницата успѣе да стори последното веднага ще сложи подъ печатъ премията отъ 30 тѣ картини. Въ всѣки случай, редакцията подчертава, че премията ще бжде дадена на правоимѣющитѣ.

Библията въ картини и Жития на светиитѣ сж изпратени на всички записали се абонати съ препоръчанъ бандеролъ. Не достигнаха само подвързанитѣ Библии, които скоро ще бждатъ готови и изпратени.

Свѣтещи картини. Това е ново изобретение на науката. И представителството за разпространение на свѣтешитѣ картини въ България има само Братството „Бѣль Кръсть“. То за сега има следнитѣ картини; И. Христосъ съ тръненъ вѣнецъ, плачуща „Св. Богородица“ и Св. Ив. Рилски. Картинитѣ сж направени върху дъски като иконички форматъ 26 — 22 см. и се продаватъ по 25 лева. едната. Свойството на тия картини е, че щомъ презъ деня сж стояли на открито въ свѣтла стая (не е нужно слънце) или пъкъ ако вечерта се нагрѣятъ 10 на минути, на силна ламбена или електрическа свѣтлина презъ цѣлата тъмна нощъ (или въ тъмна стая дневно време) свѣтятъ отъ само себе си и предаватъ една особена таинственостъ на картината. Препоръчваме на всички свои читатели тия иконички. Изписването имъ става чрезъ редакцията на „Християнка“. Сжщитѣ, не приготвени надъска струватъ по 10 лева. На изписващитѣ въ брой повече отъ 10 парчета — 25 на сто отстъпка.

ХУД. В. М. ВАСНЕЦОВЪ

Таинство Евхаристия

